Laurentiu,
Laurentiu & Associates
Attorneys at law

Legal Fresh – Up to Date

UNELE MĂSURI ECONOMICE ȘI FISCAL-BUGETARE ADOPTATE ÎN CONTEXTUL PANDEMIEI DE COVID-19 (II)

După cum prezentasem într-un material anterior, disponibil aici, Guvernul a adoptat o serie de măsuri pentru a oferi sprijin mediului de afaceri în contextul dificultăților provocate de pandemie, dintre care unele de ordin fiscal și economic. **Prin Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 48/2020 privind unele măsuri financiar-fiscale, a fost adoptat un nou set de măsuri, pe care le vom analiza în cuprinsul acestui articol. Prevederile acestei ordonanțe au intrat în vigoare la data de 16 aprilie 2020.**

1. Legislație relevantă

- *Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 48/2020 privind unele măsuri financiar-fiscale (denumită în continuare OUG 48/2020);*
- *Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 29/2020 privind unele măsuri economice și fiscal-bugetare (denumită în continuare OUG 29/2020);*
- *Legea nr. 170/2016 privind impozitul specific unor activități (denumită în continuare Legea 170/2016);*
- *Codul Fiscal (Legea nr. 227/2015);*
- *Codul de Procedură Fiscală (Legea nr. 207/2015);*
- *Ordinul președintelui Agenției Naționale de Administrare Fiscală nr. 3.609/2016 privind organizarea activității de administrare a marilor contribuabili (denumit în continuare Ordinul 3.609/2016);*
- *Ordinului președintelui Agenției Naționale de Administrare Fiscală nr. 3.610/2016 privind organizarea activității de administrare a contribuabililor mijlocii, cu modificările ulterioare (denumit în continuare Ordinul 3.610/2016).*

2. Scutirea de la plata impozitului specific unor activități (HoReCa)

În ceea ce privește **contribuabilii care intră sub incidența Legii 170/2016**, a fost stabilit faptul că **aceștia nu datorează impozit specific pentru perioada în care activitatea lor a fost întreruptă total sau parțial, pe perioada stării de urgență decretate.**

2.1 Beneficiarii măsurii

Beneficiază de această măsuri contribuabilii care sunt obligați la plata impozitului specific unor activități, potrivit Legii 170/2016, respectiv persoanele juridice române care desfășoară activități corespunzătoare codurilor CAEN:

5510 - Hoteluri și alte facilități de cazare similare;
5520 - Facilități de cazare pentru vacanțe și perioade de scurtă durată;
5530 - Parcuri pentru rulote, campinguri și tabere;
5590 - Alte servicii de cazare;
5610 - Restaurante;
5621 - Activități de alimentație (catering) pentru evenimente;
5629 - Alte servicii de alimentație n.c.a.;
5630 - Baruri și alte activități de servire a băuturilor.

2.2 Condițiile în care se poate aplica această scutire

Beneficiază de această facilitate contribuabilii indicați la pct. 2.1 care îndeplinesc următoarele condiții în mod cumulativ:

- și-au întrerupt activitatea, total sau parțial;
- dețin certificatul pentru situații de urgență emis de Ministerul Economiei, Energiei și Mediului de Afaceri[1];
- nu se află în insolvență conform informațiilor disponibile pe pagina web a Oficiului Național al Registrului Comerțului.

2.3 Modul de aplicare a acestei facilități. Calculul, declararea și plata impozitului specific unor activități pentru anul 2020

Pentru a calcula impozitului specific unor activități aferent anului 2020, contribuabilul va urma următorii pași:

[1] Mai multe informații privind emiterea certificatului de situații de urgență pot fi obținute prin consultarea materialului anterior care tratează acest subiect, disponibil aici;

- **Va determina impozitul aferent unei zile**, prin împărțirea impozitului specific anual la 365 de zile calendaristice;
- **Va determin perioada în care contribuabilul a desfășurat activitate**, prin scăderea din numărul de 365 de zile calendaristice a numărului de zile aferent perioadei în care activitatea a fost întreruptă total sau parțial pe perioada stării de urgență decretate;
- **Va determina impozitul aferent anului 2020**, prin înmulțirea impozitului specific aferent unei zile cu numărul de zile aferent perioadei din anul calendaristic în care a desfășurat activitate.

Menționăm faptul că legiuitorul a prevăzut că, în cadrul mecanismului de calcul, vor fi avute în vedere 365 de zile calendaristice pentru anul 2020, însă anul 2020, fiind an bisect, are 366 de zile calendaristice.

Declararea și plata impozitului se realizează conform normelor de drept comun, respectiv conform prevederilor Legii 170/2016. Astfel, impozitul specific unor activități va fi declarat și plătit semestrial, până la data de 25 inclusiv a lunii următoare semestrului încheiat. Suma de plată reprezintă o jumătate din impozitul specific anual, stabilit potrivit mecanismului prezentat anterior.

3. Rambursarea TVA cu efectuarea, ulterior, a inspecției fiscale

Prin derogare de la prevederile Codului de Procedură Fiscală, **taxa pe valoarea adăugată, solicitată la rambursare prin deconturi cu sumă negativă de TVA cu opțiune de rambursare, se rambursează de organul fiscal, urmând ca inspecția fiscală să fie efectuată ulterior, fiind avute în vedere însă și o serie de excepții de la această derogare, prezentate mai jos**. Facilitatea se aplică **doar pentru deconturile depuse în cadrul termenului legal de depunere**.

Această măsură încetează la 30 de zile de la data încetării stării de urgență.

Facilitatea poate fi aplicată și deconturilor cu sume negative de TVA cu opțiune de rambursare aflate în curs de soluționare și pentru care nu a fost emisă decizia de rambursare a TVA până la data intrării în vigoare a OUG 48/2020, respectiv până la data de 16 aprilie 2020.

3.1 Cazuri in care această facilitate nu poate fi aplicată

Prin excepție, această facilitate ***nu*** se aplică în următoarele cazuri:

3.1.1 Dacă până la data intrării în vigoare a OUG 48/2020, respectiv până la data de 16 aprilie 2020, a fost începută inspecția fiscală în vederea soluționării deconturilor cu sumă negativă de TVA cu opțiune de rambursare;

3.1.2 Dacă deconturile cu sumă negativă de TVA cu opțiune de rambursare au fost depuse de contribuabilii mari, stabiliți potrivit Ordinului 3.609/2016, sau de contribuabilii mijlocii, stabiliți potrivit Ordinului 3.610/2016, aflați într-una din următoarele situații, caz în care deconturile vor fi soluționate după efectuarea inspecției fiscale anticipate:

- contribuabilul are înscrise în cazierul fiscal fapte care sunt sancționate ca infracțiuni;
- organul fiscal central constată că există riscul unei rambursări necuvenite;
- a fost declanșată procedura de lichidare voluntară sau a fost deschisă procedura insolvenței, cu excepția celor pentru care s-a confirmat un plan de reorganizare;

3.1.3 Dacă deconturile cu sumă negativă de TVA cu opțiune de rambursare au fost depuse de alți contribuabili, în afara celor prezentați la pct. ii, aflați într-una din următoarele situații, caz în care deconturile vor fi soluționate după efectuarea inspecției fiscale anticipate:

- contribuabilul are înscrise în cazierul fiscal fapte care sunt sancționate ca infracțiuni;
- organul fiscal central constată că există riscul unei rambursări necuvenite;
- a fost declanșată procedura de lichidare voluntară sau a fost deschisă procedura insolvenței, cu excepția celor pentru care s-a confirmat un plan de reorganizare;
- contribuabilul depune primul decont cu sume negative de TVA cu opțiune de rambursare, după înregistrarea în scopuri de TVA;
- soldul sumei negative de TVA solicitat la rambursare provine din mai mult de 12 perioade de raportare lunare, respectiv 4 perioade de raportare trimestriale.

3.2 <u>Efectuarea inspecției fiscale în cazul aplicării acestei facilități</u>

În cazul în care TVA se rambursează cu aplicarea acestei facilități, inspecția fiscală ulterioară se decide în baza unei analize de risc.

4. Facilități privind plata ratelor din graficele de eșalonare

4.1 Reguli generale privind achitarea ratelor din graficele de eșalonare

În cazul în care contribuabilul nu achită la timp ratele din graficele de eșalonare, întocmite în vederea achitării obligațiilor fiscale restante, în condițiile Codului de Procedură Fiscală, până la împlinirea termenului de 30 de zile de la data încetării stării de urgență nu sunt calculate și datorate dobânzi și penalități.

În acest caz, **organul fiscal reface, din oficiu, graficul de eșalonare**, cu respectarea perioadei de eșalonare aprobate. **Noul grafic de eșalonare se întocmește până la primul termen de plată după expirarea termenului de 30 de zile de la data încetării stării de urgență și se comunică debitorului prin decizia organului fiscal.**

De asemenea, se prevede faptul că **aceste obligații bugetare, reprezentate de ratele din graficele de eșalonare neachitate la termen, nu sunt considerate obligații fiscale restante.**

4.2 Reguli speciale privind condițiile de menținere a valabilității graficelor de eșalonare

În contextul acestei facilități, noul act normativ stabilește că se suspendă, până la împlinirea termenului de 30 de zile de la data încetării stării de urgență, și condițiile de menținere a valabilității graficelor de eșalonare aprobate potrivit legii, condiții precum declararea și achitarea la timp a obligațiilor fiscale ce au termen de plată începând cu data comunicării deciziei de eșalonare la plată**.**

Astfel, obligațiile fiscale subsecvente eșalonării, a căror plată constituie o condiție de menținere a valabilității eșalonării la plată, nu sunt considerate obligații fiscale restante, dacă pentru acestea nu s-au împlinit termenele de executare, prezentate în cele ce urmează.

Pentru **obligațiile fiscale subsecvente eșalonării (a căror plată constituie o condiție pentru menținerea valabilității eșalonării)**, cu excepția acelora care privesc ratele din graficele de

eșalonare refăcute conform celor expuse la pct. 4.1, OUG 48/2020 distinge două ipoteze în care acestea se consideră îndeplinite:

- **dacă termenele pentru îndeplinirea acestor obligații**, prevăzute de Codul de Procedură Fiscală pentru fiecare condiție în parte, **s-au împlinit până la expirarea termenului de 30 de zile de la data încetării stării de urgență, atunci obligațiile sunt considerate îndeplinite dacă acestea se execută în termen de 30 de zile de la încetarea acestui termen**. În acest caz, contribuabilii pot solicita modificarea eșalonării la plată, având obligația de a depune o cerere în acest sens, cu respectarea aceluiași termen precum cel prevăzut pentru executarea obligațiilor;
- **pentru celelalte ipoteze, obligațiile sunt considerate îndeplinite dacă acestea se execută până la împlinirea termenului prevăzut de lege pentru fiecare obligație fiscală**.

Conform OUG 48/2020, obligațiile care decurg din graficele de eșalonare refăcute conform celor prevăzute la pct. 4.1 de mai sus sunt exceptate în mod expres de la aplicarea prevederilor sus-menționate.

Astfel, pentru aceste obligații, legiuitorul pare că a dorit să specifice expres că se aplică normele de drept comun, abordare de neînțeles însă, dat fiind faptul că, în actuala economie a textelor legale, graficul de eșalonare refăcut se presupune, în principiu, că ar fi comunicat abia după expirarea celor 30 de zile de la încetarea stării de urgență, astfel că, în mod evident, orice obligații subsecvente noului grafic vor fi supuse dreptului comun, din moment ce ele nu devin scadente pe perioada stării de urgență.

5. Suspendarea măsurilor de executare silită

Noul act normativ prevede că se suspendă sau nu încep măsurile de executare silită a creanțelor bugetare, realizate prin somație și prin valorificarea bunurilor la licitație, măsura urmând a înceta la 30 de zile de la data încetării stării de urgență.

Prin excepție, executările silite efectuate pentru recuperarea creanțelor bugetare stabilite prin hotărâri judecătorești definitive pronunțate în materie penală, provenite din săvârșirea unor infracțiuni, se vor derula conform legislației, fără a se aplica această facilitate fiscală.

Reamintim că măsura suspendării actelor de executare silită a creanțelor bugetare în forma popririi fusese deja adoptată de Guvern prin OUG 29/2020, care a intrat în vigoare de la data de 21 martie 2020.

6. Suspendarea unor termene de prescripție

Următoarele termene de prescripție fie se suspendă, dacă au început, fie nu încep să curgă, până la expirarea unui termen de 30 de zile de la data încetării stării de urgență:

- Termenul de prescripție a dreptului organului fiscal de a stabili creanțe fiscale și de a cere executarea silită;
- Termenul de prescripție a dreptului contribuabilului sau al plătitorului de a cere restituirea creanțelor fiscale.

Această măsură nu face decât să reia, în spectrul specific dreptului fiscal, măsura similară dispusă prin decretele prezidențiale privind instituirea și prelungirea stării de urgență pe teritoriul României, respectiv aceea că prescripțiile de orice fel nu încep să curgă, iar, dacă au început să curgă, se suspendă pe toată durata stării de urgență, desigur prin OUG 48/2020 extinzându-se termenul de aplicabilitate a măsurii cu încă 30 de zile de la data încetării stării de urgență.

7. Prorogarea unor termene

Pentru depunerea situațiilor financiare anuale aferente exercițiului financiar 2019, respectiv a raportărilor contabile anuale încheiate la 31 decembrie 2019, următoarele termene se prorogă până la data de 31 iulie 2020 inclusiv:

- Termenul de 150 de zile de la încheierea exercițiului financiar, pentru depunerea situațiilor financiare anuale de către societățile comerciale, societățile/companiile naționale, regiile autonome, institutele naționale de cercetare-dezvoltare, subunitățile fără personalitate juridică din România care aparțin unor persoane juridice cu sediul în străinătate, cu excepția subunităților deschise în România de societăți rezidente în state aparținând Spațiului Economic European;
- Termenul de 120 de zile de la încheierea exercițiului financiar pentru depunerea situațiilor financiare anuale de către celelalte persoane juridice;

- Termenul de 90 de zile de la încheierea anului calendaristic pentru depunerea unei raportări contabile anuale, al cărei conținut se stabilește prin ordin al ministrului finanțelor publice, de către persoanele juridice aflate în lichidare;
- Termenul de 150 de zile de la încheierea exercițiului financiar, respectiv a anului calendaristic, pentru depunerea unei raportări contabile anuale, al cărei conținut se stabilește prin ordin al ministrului finanțelor publice, de către persoanele cărora Ministerul Finanțelor Publice le solicită acest lucru pentru asigurarea informațiilor destinate sistemului instituțional al statului.

8. Introducerea unei noi categorii de venituri neimpozabile, în înțelesul impozitului pe venit

Prin OUG 48/2020, au fost modificate prevederile Codului Fiscal privind categoriile de venituri neimpozabile, din punct de vedere al impozitului pe venit, fiind introdusă o nouă categorie de venituri neimpozabile, respectiv avantajele în natură acordate persoanelor fizice care realizează venituri din salarii și asimilate salariilor ca urmare a ocupării unor funcții considerate de către angajator/plătitor esențiale pentru desfășurarea activității și care se află în izolare preventivă la locul de muncă sau în zone special dedicate în care nu au acces persoane din exterior, pentru o perioadă stabilită de angajator/plătitor, în cazul instituirii stării de asediu sau de urgență.

Mai mult, aceste venituri nu se cuprind nici în baza lunară de calcul al CAS, CASS și al contribuției asiguratorie pentru muncă.

** Prezentul material cuprinde datele și informațiile actualizate până la data de 24.04.2020. Dată fiind situația excepțională, sunt adoptate constant noi măsuri și proceduri de aplicare, procesul fiind unul foarte dinamic.*

Această notă informativă prezintă cadrul legal general în materie, fără pretenții de exhaustivitate pe subiect. Ideile prezentate sunt strict informative și nu elimină necesitatea analizării prevederilor legale expuse și nici pe aceea a consultanței juridice oferite de un avocat, nefiind un substitut pentru acestea într-o speță concretă.